PAOLO MENGOZZI
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2015. február 12. [1]

C-543/13. sz. ügy

Raad van bestuur van de Sociale verzekeringsbank
kontra
E. Fischer-Lintjens

(a Centrale Raad van Beroep [Hollandia] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Előzetes döntéshozatal iránti kérelem — Egészségbiztosítás — 1408/71/EGK rendelet — 27. cikk — A »két vagy több tagállam jogszabályai szerint folyósítandó nyugdíj« fogalma — A nyugdíjnak a lakóhely szerinti tagállamban visszamenőleges hatállyal történő megállapítása — Az egészségbiztosítás visszamenőleges hatálya”

I – Bevezetés

1. A Centrale Raad van Beroep (Hollandia) által előterjesztett jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem lényegében a szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra, önálló vállalkozókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló, 1971. június 14-i 1408/71/EGK tanácsi rendeletnek [2] a 2004. március 31-i 631/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel [3] és a 2006. december 18-i 1992/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel [4] módosított változata (a továbbiakban: 1408/71 rendelet) 27. cikkének értelmezésére vonatkozik.

2. Pontosabban a kérdést előterjesztő bíróság azt kérdezi, hogy lehet-e úgy értelmezni az 1408/71 rendelet 27. cikkében előírt „folyósítandó” nyugdíj fogalmat, hogy annak megállapítása szempontjából, hogy mikortól „folyósítandó” a nyugdíj, a nyugdíj kifizetésének alapjául szolgáló, azt megállapító határozat meghozatalának időpontja vagy a nyugdíj visszamenőleges hatályú folyósításának kezdő időpontja irányadó. Abban az esetben, ha a kérdést előterjesztő bíróság első kérdésében felvázolt második lehetőséget kellene elfogadni, e bíróság azt kívánja megtudni, hogy ezen értelmezéssel összeegyeztethető-e az a körülmény, hogy az 1408/71 rendelet 27. cikkének hatálya alá tartozó nyugdíjas a holland jogszabályok alapján nem köthet egészségbiztosítást visszamenőlegesen azonos időszakra.

1 — Eredeti nyelv: francia.

2 — HL L 149., 2. o. (magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 1. kötet, 35. o.; egységes szerkezetbe foglalt változat: HL [1997.] L 28., 1. o.).

3 — HL L 100., 1. o. (magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 5. kötet, 10. o.).

4 — HL L 392., 1. o.

3. E kérdések a Raad van Bestuur van de Sociale verzekeringsbank (a társadalombiztosítási pénztár igazgatótanácsa, a továbbiakban: SVB) és E. Fischer-Lintjens között folyamatban lévő azon eljárás keretébe illeszkednek, amelynek tárgya az úgynevezett „21. cikk szerinti igazolás”[5] visszavonása volt, amely igazolás megerősítette, hogy E. Fischer-Lintjens mentesült a holland egészségbiztosítási kötelezettség alól, mivel az ilyen biztosítás az alapügyben szóban forgó szabályozás szerint kötelező volt Hollandiában az e tagállam terhére nyújtott egészségügyi ellátásokban való részesüléshez.

4. E. Fischer-Lintjens 1934. december 1-jén született. 1970. szeptember 1-jéig Hollandiában lakott. Ezt követően 2006. május 1-jéig Németországban élt. Azóta újra Hollandiában lakik.

5. 2004 októberétől E. Fischer-Lintjens a Németországi Szövetségi Köztársaságtól özvegyi nyugdíjban részesül. Miután 2006-ban elhagyta Németországot, hogy Hollandiába telepedjen le, az E 121 nyomtatvánnyal[6] nyilvántartásba vetette magát a holland egészségbiztosítónál (a továbbiakban: CZ), és 2006. június 1-jétől az 1408/71 rendelet 28. cikke szerinti, a Németországi Szövetségi Köztársaság terhére nyújtott ellátásokra vált jogosulttá. E. Fischer-Lintjens járulékokat is fizetett Németországban a német egészségbiztosításnak.

6. 2006. október 20-án E. Fischer-Lintjens az akkoriban illetékes hatóságtól, nevezetesen a College voor zorgverzekeringentől (a továbbiakban: Cvz)[7] megkapta a 21. cikk szerinti igazolást, amely arra szolgált, hogy a holland járulékbeszedő hatóságnál igazolja, hogy nem kell járulékot fizetni Hollandiában. Ezen igazolásból kitűnt, hogy E. Fischer-Lintjens a rendkívüli orvosi költségekről szóló általános törvény (Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten, a továbbiakban: AWBZ) alapján nem volt biztosított. Az említett igazolás megjelölte, hogy a nyilatkozat változatlan körülmények esetén a 2006. június 1-jétől 2010. december 31-ig terjedő időszakra volt érvényes.

7. Jóllehet E. Fischer-Lintjens betöltötte a 65. életévet, amely Hollandiában az általános öregségi biztosításról szóló törvény (Algemene Ouderdomswet, a továbbiakban: AOW) alapján 1999. december 1-jétől nyugdíjra való jogosultságot keletkeztetett számára, e nyugdíjat csak 2007 májusában igényelte.

8. A 2008. április 24-én módosított 2007. november 8-i határozattal az SVB a kérelem benyújtását megelőző egy évre visszamenőleges hatállyal, tehát 2006. május 1-jétől folyósított nyugdíjat E. Fischer-Lintjens részére.

9. E. Fischer-Lintjens ugyanakkor elmulasztotta a CZ-nek, a Cvz-nek, valamint a német egészségbiztosítási szervnek (a továbbiakban: DAK) bejelenteni helyzetének változását a 2010 októberéig kapott ellátásokkal kapcsolatban.

10. E. Fischer-Lintjens ugyanis csak 2010. október 21-én tájékoztatta a Cvz-t a 21. cikk szerinti igazolás meghosszabbítása iránti kérelmével összefüggésben arról, hogy 2006. május 1-jétől az AOW alapján nyugdíjban részesült. A 2010. november 2-i határozattal e szerv ezért arról tájékoztatta E. Fischer-Lintjenst, hogy az AWBZ és az egészségbiztosításról szóló törvény (Zorgverzekeringswet, a továbbiakban: Zvw) alapján kötelező biztosítással kell rendelkeznie, valamint hogy következésképpen Hollandiában járulékot kell fizetnie. E határozat azon alapult, hogy E. Fischer-Lintjens már nem volt a 21. cikk szerinti igazolás megszerzését lehetővé tévő helyzetben, amelyet tehát visszamenőleges hatállyal visszavontak tőle.

5 — E deklaratív jellegű igazolás a társadalombiztosítás alapján biztosított személyek körének kiterjesztéséről és szűkítéséről szóló 1999. évi rendelet (Besluit uitbreiding en beperking kring verzekerden volksverzekeringen 1999) 21. cikkén alapul.

6 — Az Európai Unión belül egységesített E 121 nyomtatvány a valamely tagállam által fizetett nyugdíj vagy járadék jogosultjának a lakóhelye szerint illetékes intézménynél történő nyilvántartásba vétele érdekében szükséges igazolás.

7 — A kérdést előterjesztő bíróság szerint a Cvz-nek a 21. cikk szerinti igazolások kibocsátására vonatkozó hatáskörét 2011. március 15-től átruházták a SVB-re. A Cvz által kibocsátott igazolások azonban úgy tekinthetők, mint az SVB által kibocsátott igazolások, amely megmagyarázza azt a tényt, hogy e szerv az alapeljárásban félként vesz részt.

11. Ezt követően a DAK visszatérítette az egészségbiztosítási járulék azon összegét, amelyet E. Fischer-Lintjens Németországban 2006. június 1-jétől fizetett. A CZ ezután visszakövetelte E. Fischer-Lintjenstől az e tagállamnak megtérített, több mint 11 000 euró összegű egészségügyi költséget.

12. Egyébiránt a Cvz szerint E. Fischer-Lintjenst az AWBZ és a Zvw alapján visszamenőleges hatályú biztosítási kötelezettség terhelte. Mindazonáltal mivel a Zvw 5. cikke (5) bekezdésének értelmében az egészségbiztosítás csak a biztosítási kötelezettség keletkezését követő legfeljebb négy hónapon belüli létrejöttekor bír visszamenőleges hatállyal, E. Fischer-Lintjensnek tehát magának kellett a Németországi Szövetségi Köztársaságnak megtérített egészségügyi költségeket kifizetnie az egészségbiztosítással nem fedezett időszakra. 2010. július 1-jétől ugyanakkor holland egészségbiztosítással rendelkezik.

13. Miután a panaszát elutasították, E. Fischer-Lintjens sikerrel vitatta a Cvz határozatát a Rechtbank Roermond előtt. E bíróság szerint az E. Fischer-Lintjens által kapott 21. cikk szerinti igazolás célja olyan joghatások kiváltása volt, amelyek a nyilatkozat visszavonásával nem törölhetők el.

14. Az SVB – az a szerv, amelyre a Cvz hatásköreit időközben átruházták – fellebbezést nyújtott be ezen ítélettel szemben a kérdést előterjesztő bírósághoz, és arra hivatkozott, hogy a 21. cikk szerinti igazolás – az E 121 nyomtatványhoz hasonlóan – pusztán deklaratív jellegű irat.

15. A kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy az SVB hatáskörrel rendelkezett arra, hogy a 21. cikk szerinti igazolást visszamenőleges hatállyal visszavonja, azonban e visszavonással az SVB nem kellő mértékben vette figyelembe E. Fischer-Lintjens érdekeit. E bíróság úgy véli, hogy többek között a jogbiztonság elvéből következhet az, hogy a nyugdíj folyósítására és a természetbeni ellátások költségeinek viselésére vonatkozó tényleges illetékesség csak azon, a nyugdíj folyósítására vonatkozó határozat keltétől áll fenn, amelynek értelmében megállapították, hogy az érintett ténylegesen jogosult az igényelt nyugdíjra. Ezért a kérdést előterjesztő bíróság azt kérdezi, hogy az 1408/71 rendelet 27. cikkének értelmében az alapügyben szóban forgó nyugdíj mikortól volt ténylegesen „folyósítandó” E. Fischer-Lintjensnek, ugyanis e bíróság szerint amennyiben e cikket visszamenőleges hatállyal kell alkalmazni, ez főszabály szerint azzal járna, hogy szintén visszamenőleges hatállyal különböző jogkövetkezmények állnának be, közülük pedig a jelen esetben a holland egészségbiztosítással való rendelkezés kötelezettsége.

16. Ilyen körülmények között határozott úgy a Centrale Raad van Beroep, hogy felfüggeszti az eljárást, és a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé előzetes döntéshozatalra:

„1) Úgy kell-e értelmezni az 1408/71 rendelet 27. és azt követő cikkei értelmében vett »folyósítandó« nyugdíj fogalmat, hogy annak megállapítása szempontjából, hogy mikortól folyósítandó a nyugdíj, az annak kifizetése alapjául szolgáló, azt megállapító határozat meghozatalának időpontja az irányadó, vagy pedig a nyugdíj visszamenőleges hatályú folyósításának kezdő időpontja?

2) Amennyiben a »folyósítandó« nyugdíj fogalma a nyugdíj visszamenőleges hatályú folyósításának kezdő időpontjára vonatkozik: összeegyeztethető-e ezzel az értelmezéssel az, hogy az 1408/71 rendelet 27. cikkének hatálya alá tartozó nyugdíjas a holland jogszabályok alapján nem köthet egészségbiztosítást visszamenőlegesen azonos időszakra?”

17. Az SVB, a holland és a német kormány, valamint az Európai Bizottság e kérdések tekintetében írásbeli észrevételeket nyújtott be.

II – Elemzés

A – *Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdésről*

18. Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt kérdezi a Bíróságtól, hogy mikortól kell a biztosított lakóhelye szerinti tagállam által nyújtott nyugdíjat az 1408/71 rendelet 27. cikkének értelmében „folyósítandónak” tekinteni annak az időpontnak az ezzel összefüggő meghatározása érdekében, amikortól az egészségügyi ellátások részére történő kifizetésére vonatkozó hatáskört az ugyanezen lakóhely szerinti tagállamra ruházták át az alapügy sajátosságaira tekintettel.

19. E tekintetben mindenekelőtt hangsúlyozni kell, hogy nem vitatott, hogy E. Fischer-Lintjens – a Németországi Szövetségi Köztársaság által nyújtott özvegyi nyugdíj jogosultjaként, valamint e tagállam lakosaként – 2006. április 30-ig e tagállam hatóságainak az illetékessége alá tartozott.

20. A német hatóságoknak a nyugdíj, valamint az egészségügyi ellátások tárgyában fennálló illetékességét E. Fischer-Lintjensnek a Hollandiába történt visszatérése, valamint a 2006. május 1-jén kezdődő ott-tartózkodására vonatkozó döntése nem kérdőjelezte meg.

21. Az 1408/71 rendelet 28. cikkének (1) bekezdésében meghatározott kollíziós szabály értelmében ugyanis az a nyugdíjas, aki egy, két vagy több tagállam jogszabályai szerint [folyósítandó] nyugdíjra jogosult, de aki a lakóhelye szerinti tagállamban nem jogosult ellátásokra, mégis részesül ezekben az ellátásokban, amennyiben azokra jogosult lenne a nyugdíj tekintetében illetékes tagállam vagy tagállamok egyikének jogszabályai szerint, ha lakóhelye azon állam területén lenne.

22. A jelen esetben ez alapján történt az, hogy egyrészt E. Fisher-Lintjens 2006 októberében a Cvz-től megkapta a 21. cikk szerinti igazolást, amely megerősítette, hogy a német nyugdíja értelmében semmilyen egészségbiztosítási járulékot nem kellett Hollandiának fizetni, másrészt pedig az, hogy az e tagállamban kapott egészségügyi ellátásokat a nyugdíj folyósításáért felelős tagállam – tehát a Németországi Szövetségi Köztársaság – illetékes intézménye terhére nyújtották, amelynek E. Fischer-Lintjens továbbra is fizette a járulékokat.

23. Ellenben mihelyt E. Fischer-Lintjens a 2007. májusi kérelmét követően holland nyugdíjban részesült, helyzete az 1408/71 rendelet 28. cikke (1) bekezdésének hatálya alól az említett rendelet 27. cikkének hatálya alá került.

24. Ez utóbbi rendelkezés szerint ugyanis az a nyugdíjas, aki két vagy több tagállam, köztük a lakóhelye szerinti tagállam jogszabályai szerint [folyósítandó] nyugdíjra jogosult, valamint ez utóbbi tagállam jogszabályai szerint [folyósítandó] ellátásokra jogosult, szükség esetén az 1408/71 rendelet 18. cikke és VI. melléklete rendelkezéseinek figyelembevételével, ezekben az ellátásokban a lakóhelye szerinti intézménytől részesül, és az ellátások költségeit ez az intézmény viseli, mintha az érintett nyugdíjas nyugdíját kizárólag az utóbbi tagállam jogszabályai szerint folyósítanák.

25. Ekképpen ahogy azt a Bíróság már megállapította, a többek között az 1408/71 rendelet 27. és 28. cikke által bevezetett rendszer kapcsolatot teremt a nyugdíjak folyósítására vonatkozó illetékesség, valamint a természetbeni ellátások költségviselésének kötelezettsége között, tekintve, hogy e kötelezettség a nyugdíjjal kapcsolatos tényleges illetékességhez kapcsolódik. [8]

8 — Lásd ebben az értelemben: Rundgren-ítélet (C-389/99, EU:C:2001:264, 46. és 47. pont); van der Helder és Farrington ítélet (C-321/12, EU:C:2013:648, 44. és 47. pont).

26. A kérdést előterjesztő bíróság azonban azt kérdezi, hogy mikortól kell E. Fischer-Lintjens holland nyugdíját az 1408/71 rendelet 27. cikkének értelmében „folyósítandónak” tekinteni a Holland Királyság – amely 2006. május 1-jétől E. Fischer-Lintjens lakóhelye szerinti tagállama – javára történő illetékességátruházás megállapítása érdekében.

27. Ezt a kérdést az alapügy különleges körülményei magyarázzák, mivel időbeli eltolódás áll fenn egyrészt az SVB-nek a nyugdíjra való jogosultságot megállapító határozata meghozatalának időpontja és a nyugdíj első kifizetésének időpontja, nevezetesen 2007. november 8., másrészt pedig azon időpont között, amikor e határozat E. Fischer-Lintjensnek a nyugdíj Hollandiában történő folyósítása iránti kérelmének az SVB-hez történt benyújtását megelőző egy évre visszamenőleges hatállyal, tehát 2006. május 1-jétől kiváltja joghatásait.

28. Az érintett felek e kérdésre egyértelmű választ javasolnak, amennyiben annak a meghatározása tekintetében, hogy az 1408/71 rendelet 27. cikkének értelmében mikortól „folyósítandó” a nyugdíj, az említett nyugdíj visszamenőleges hatályú folyósításának a kezdő időpontja, a jelen esetben 2006. május 1-je a meghatározó tényező. E felek a Rundgren-ítéletre (C-389/99, EU:C:2001:264) alapozva lényegében azt állítják, hogy az a tény, hogy a nyugdíjat visszamenőlegesen folyósították, semmilyen hatással nem jár az e nyugdíj megszerzéséhez való jog ténylegességére.

29. Egyetértek ezzel az álláspontttal, amennyiben kétségtelen, hogy a kérdést előterjesztő bíróság feladata annak ellenőrzése, hogy a kérdéses nyugdíjat *ténylegesen kifizették* arra az időszakra, amely 2006. május 1-jén kezdődik.

30. A Bíróság ítélkezési gyakorlatán, valamint az érintettek jogainak védelmén alapuló néhány érv az ilyen megoldást támogatja.

31. Az 1408/71 rendelet rendszertani értelmezésére alapítva Bíróság a Rundgren-ítéletben (C-389/99, EU:C:2001:264) pontosította, hogy különösen az 1408/71 rendelet 27. cikkét illetően a természetbeni ellátások átvállalásának járulékos jellege a nyugdíjjal kapcsolatos tényleges illetékességgel összehasonlítva – amint már felidéztem – azt vonja magával, hogy ezen átvállalás nem ruházható az olyan tagállami intézményre, amely a nyugdíjjal kapcsolatban csak esetleges illetékességgel rendelkezik. Ebből a Bíróság szerint az következik, hogy amikor az 1408/71 rendelet 27. cikke – a 28. és 28a. cikkéhez hasonlóan – a folyósítandó nyugdíjra hivatkozik, az „az érintettnek ténylegesen kifizetett” nyugdíjra vonatkozik.[9]

32. A Bíróság az 1408/71 rendelet 27., 28. és 28a. cikkének a hatályát a fentiekben megjelölt értelemben olyan összefüggésben pontosította, amikor az öregségi nyugdíj jogosultjának a lakóhelye szerinti tagállam e jogosulttól – aki egy másik tagállam öregségi nyugdíjában részesült – egyébként a nyugdíjjárulékok, valamint a társadalombiztosítási járulékok megfizetését követelte kizárólag a lakóhelye alapján. A lakóhely szerinti tagállam – a jelen esetben a Finn Köztársaság – úgy vélte, hogy nem volt elegendő a járulékfizetési kötelezettség kizárásához az, hogy az érintett olyan igazolást mutat be, amely szerint nem igényelt nyugdíjat, és nem is részült nyugdíjban e tagállamban. Az érintettnek a finn hatóságok szerint ráadásul bizonyítania kellett volna, hogy nem rendelkezett a nyugdíjra való (elméleti) jogosultsággal Finnországban, amely érvelést a Bíróság elutasította, és a nyugdíj érintettnek való kifizetése hatékony jellegét hangsúlyozta ahhoz, hogy a tagállam társadalombiztosítási járulékok megfizetését követelhesse.

9 — Rundgren-ítélet (C-389/99, EU:C:2001:264, 47. pont).

33. A jelen esetben nem kétséges, hogy a nyugdíjat, amelyben E. Fischer-Lintjens Hollandiában részült, ténylegesen kifizették neki. A jelen ügyben tehát nem azon általános jellegű ellentétre irányul ismét – ahogy az említett Rundgren-ügyben – a kérdés, amely a nyugdíjra való elméleti jogosultság, valamint e jognak az ezen nyugdíj tényleges kifizetése útján történő konkretizálódása között áll fenn. Másként fogalmazva, a Rundgren-ítélet (C-389/99, EU:C:2001:264) jó kiindulópontnak minősül azon érveléshez, amelyet a kérdést előterjesztő bíróság által előterjesztett első kérdés megválaszolása érdekében kell elvégezni, ezen ítélet azonban egyáltalán nem elegendő a kimerítő válasz megadásához.

34. Végső soron úgy vélem, hogy a feltett kérdés annak a meghatározására hív fel, hogy az 1408/71 rendelet 27. cikkével ellentétes-e az, hogy a tagállam arról határozhasson, hogy a nyugdíjat „ténylegesen ki [lehessen] fizetni” az azon időpontot megelőző időszakra, amikor a tagállam illetékes intézményei formálisan elismerték a nyugdíjra való jogosultságot.

35. Emlékeztetni kell ugyanis arra, hogy az SVB az AOW 16. cikkének (2) bekezdése alapján biztosított visszamenőleges hatályt az E. Fischer-Lintjens kérelme benyújtását megelőző egyéves időszakra az e személynek Hollandiában a nyugdíjra való jogosultságát megállapító 2007. november 8-i határozatnak.

36. Első látásra – mivel a nyugdíjat csak a 2007. november 8-i határozatot követően „fizették ki ténylegesen” – úgy tűnhetne, hogy a nyugdíj következésképpen csak az említett határozatot követően volt az 1408/71 rendelet 27. cikkének értelmében „folyósítandó”.

37. Ugyanakkor úgy vélem, hogy az ilyen értelmezés nem fogadható el. A Rundgren-ítélet (C-389/99, EU:C:2001:264) lényegében pontosította, hogy a nyugdíj csak akkor „folyósítandó”, amikor azt adott esetben az erre irányuló kérelmet követően először is a tagállam illetékes intézménye elismeri, majd az említett intézmény azt ténylegesen kifizeti. Ez nem jelenti azt, hogy szükségszerűen kapcsolat áll fenn a nyugdíj elismerésének a pillanata, valamint azon pillanat között, amikor azt a „tényleges kifizetés” értelmében véve folyósították. A nyugdíj elismerése történhet visszamenőlegesen. Ebben az esetben az illetékes intézmény elismeri, hogy a nyugdíj a határozatát megelőzően folyósítandó volt, azonban azt – formális okok miatt, amelyek többek között a jelen esethez hasonlóan a biztosított kérelmének benyújtásához és annak elbírálásához kapcsolódnak – csak később fizették ki. Azonban amennyiben a tényleges kifizetés bizonyos időszakot foglal magában – nevezetesen azt az időszakot, amely a nyugdíj elismerésétől kezdődik –, e nyugdíjat véleményem szerint ezen időszak egészében „folyósítandónak” kellene tekinteni.

38. Ahogy azt a német kormány nagyon helytállóan hangsúlyozta, amennyiben az alapügyben a figyelembe vett időpont a 2007. november 8-i határozat elfogadásának az időpontja lenne, a nyugdíj tárgyában a tagállam illetékességének időbeli fennállása a nemzeti közigazgatási szerveknek megküldött kérelmek elbírálásának a gyorsaságától függne.

39. Márpedig ahogy azt a Bíróság többször pontosította, az 1408/71 rendelettel létrehozott kollíziós szabályok rendszerének alkalmazása csupán az érintett objektív helyzetétől függ.[10]

40. E rendelet éppen úgy nem teszi lehetővé a biztosítottnak azt, hogy kivonja magát az 1408/71 rendelet, különösen pedig a 27. cikke által létrehozott mechanizmus hatálya alól, vagy lemondjon arról,[11] és nem engedi meg a tagállamoknak, hogy közigazgatási szerveik diszkrecionális értékelésének vessék alá azt a pillanatot, amikortól az e rendelkezésben említett helyzetben a két tagállam közötti hatáskör-átruházást kell megállapítani.

10 — Lásd különösen: van Delft és társai ítélet (C-345/09, EU:C:2010:610, 52. pont); Somova-ítélet (C-103/13, EU:C:2014:2334, 55. pont).

11 — Lásd analógia útján az 1408/71 rendelet 28. cikkének (1) bekezdését illetően: Somova-ítélet (C-103/13, EU:C:2014:2334, 55. és 56. pont).

41. Az 1408/71 rendelet kollíziós szabályainak célja ugyanis valójában az, hogy a hatálya alá tartozó minden biztosított folyamatosan biztosított legyen, anélkül hogy az egyének és a tagállamok illetékes intézményei értékeléséhez diszkrecionális választásokat hagyjanak. [12]

42. Ezen túlmenően a nyugdíjra való jogosultság visszamenőleges hatályának, valamint a nyugdíjnak az említett jog fennállását formálisan megállapító határozat elfogadását megelőző időszakra történő kifizetésének az elismerése a biztosítottak jogai tiszteletben tartásának, valamint biztosításuk folyamatosságának irányába halad azért, hogy a társadalombiztosítási ellátásokban való részesülés nézőpontjából a nyugdíj tárgyában a két tagállam közötti hatáskör-átruházás semleges maradjon.

43. Következésképpen azt javaslom a Bíróságnak, hogy az 1408/71 rendelet 27. cikkét úgy értelmezze, hogy a „folyósítandó” kifejezés magában foglalja azt az időszakot, amely alatt az érintett nyugdíjra való jogosultsággal rendelkezik – függetlenül attól, hogy e jogot formálisan mikor állapították meg – attól az időponttól, amikor e nyugdíjat az említett időszakra ténylegesen kifizették, beleértve azt is, amikor arra visszamenőleges hatállyal került sor.

44. Ha a Bíróság egyetért ezzel az értelmezéssel, meg kell vizsgálni a kérdést előterjesztő bíróság által előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdést, és válaszolni kell arra.

B – *Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdésről*

45. Második kérdésével – amely az alapügy lényege – a kérdést előterjesztő bíróság olyan nemzeti jogszabály uniós joggal való összeegyeztethetőségéről kérdez, mint a Zvw 5. cikkének (5) bekezdése, amelynek értelmében az egészségbiztosítás csak a biztosítási kötelezettség keletkezését követő legfeljebb négy hónapon belüli létrejöttekor bír visszamenőleges hatállyal. A kérdést előterjesztő bíróság szerint tehát az 1408/71 rendelet 27. cikke alapján a Holland Királyság javára történő hatáskör-átruházás, valamint az e tagállamban az egészségbiztosítási rendszerben történő (kötelező) taggá válás között „hiátus” áll fenn.

46. Miközben a német kormány úgy értékeli, hogy az egészségbiztosítás visszamenőleges hatályának négy hónapra történő korlátozása ellentétes a tagállamok szociális biztonsági rendszerei koordinálásának a célkitűzésével, az SVB, a holland kormány, valamint a Bizottság lényegében úgy véli, hogy a kérdést előterjesztő bíróság által hivatkozott „hiátus” E. Fischer-Lintjensnek az illetékes hatóságok tekintetében fennálló tájékoztatási kötelezettsége megsértésének a következménye, pedig az 1408/71 rendelet VI. melléklete R. szakasza 1. pontjának a) pontja, valamint a holland jogszabályok alapján 2006. május 1-jétől Hollandiában egészségbiztosítást kellett volna kötnie.

47. Ezen érintett felek szerint E. Fischer-Lintjens nem hozhatja fel ezen érveléssel szemben a 21. cikk szerinti igazolás érvényességének a fenntartásában rejlő állítólagos bizalomvédelmet, mivel ezen igazolás kizárólag deklaratív jellegű, és azt pontatlan információk alapján bocsátották ki. Mindenesetre az SVB és a holland kormány megállapítja, hogy az uniós joggal nem ellentétes az egészségbiztosítás visszamenőleges hatályú létrejöttének kiterjedt korlátozása. Hollandiában az ellátásokra való jogosultság csak akkor áll fenn, ha a biztosított olyan egészségbiztosítást köt, amely e tagállamban nem az állami biztosítási rendszer hatálya alá tartozik, hanem a jövőbeli események bekövetkezéséből származó kockázatok fedezését célzó, a polgári jogi károkkal összefüggő olyan biztosítás, amelyet magánbiztosítónál kell megkötni, és amelynek tekintetében a visszamenőleges hatályú megkötés lehetősége a szolidaritás elvének a megőrzése érdekében korlátozott, amely igazolja e nemzeti intézkedés esetlegesen akadályozó jellegét.

48. Az e három érintett fél által felhozott megfontolások nem győznek meg teljes mértékben.

12 — Lásd ebben az értelemben: Somova-ítélet (C-103/13, EU:C:2014:2334, 54. és 55. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

49. Kétségtelenül elfogadom, hogy az 1408/71 rendelet 27. cikke felidézi a nyugdíjas – aki két vagy több tagállam, köztük a lakóhelye szerinti tagállam jogszabályai szerint [folyósított] nyugdíjra jogosult – ahhoz való jogát, hogy az utóbbi tagállam jogszabályai alapján ellátásokban részesüljön, tekintettel adott esetben az említett rendelet VI. mellékletére. Márpedig az igaz, hogy az említett melléklet R. szakaszának „Egészségügyi kiadások fedezésére vonatkozó biztosítás" című 1. pontja a) pontjának i. alpontja kimondja, hogy „[a] természetbeni ellátásokra való jogosultság tekintetében, a holland jogszabályok értelmében [...] a[z] [említett] ellátásokra jogosult személyek azok, akik [...] a [Zvw] 2. cikke értelmében kötelesek biztosítást kötni valamelyik egészségbiztosítónál", miközben ugyanezen pont b) pontja pontosítja, hogy „[a]z a) pont i. alpontjában meghatározott személyek a [Zvw] rendelkezéseinek értelmében valamely egészségbiztosítónál kötelesek biztosítást kötni […]".

50. Nem kétséges tehát az, hogy a Holland Királyság által – amely 2006. május 1-jétől E. Fischer-Lintjens lakóhely szerinti tagállama – nyújtott természetbeni ellátásokban való részesülés érdekében E. Fischer-Lintjensnek az 1408/71 rendelet VI. melléklete R. szakasza 1. pontja a) pontja i) alpontjának és b) pontjának, valamint a Zvw rendelkezéseinek megfelelően valamely egészségbiztosítási szervnél biztosítottnak kellett lennie.

51. Azt is elfogadom, hogy – az ilyen megállapítás vitatása érdekében – az olyan biztosított, mint E. Fischer-Lintjens, nem alapozhat a Cvz által 2006 októberében kibocsátott 21. cikk szerinti igazoláshoz hasonló igazolás érvényességének a fenntartásában rejlő jogos bizalomra, amely igazolás akkoriban megerősítette E. Fischer-Lintjensnek a holland egészségbiztosítási szervnél lévő biztosítási kötelezettsége, valamint a társadalombiztosítási járulékok Hollandiában történő fizetése alóli mentességét. Amint ugyanis azt az SVB és a Bizottság védelmében kifejtette, az ilyen igazolás, mivel csak az E 121 nyomtatvány fordítása, pusztán deklaratív jellegű, pontosan a Bíróság által az említett nyomtatvánnyal kapcsolatban megállapítottakhoz hasonlóan.[13] Végezetül a kérdést előterjesztő bíróság által szolgáltatott információkból kitűnik, hogy ezen igazolást kizárólag csak „változatlan körülmények esetére" állították ki 2010. december 31-ig.

52. Nem értek azonban egyet ugyanezen érintett felek azon álláspontjával, amely szerint az alapügyben szóban forgóhoz hasonló helyzet végső soron csak annak a következménye, hogy a biztosított nem küldte el az illetékes szerveknek a személyes helyzetére vonatkozó szükséges információkat, és az nem a holland jogszabályok által azon egészségbiztosítás visszamenőleges hatálya tekintetében állított korlátoknak az eredménye, amelyet a Holland Királyság által fizetett nyugdíj jogosultjának – aki ebben a tagállamban rendelkezik lakóhellyel – meg kell kötnie az ugyanezen állam által nyújtott természetbeni ellátásokban való részesülés érdekében.

53. Ahogy azt ugyanis a kérdést előterjesztő bíróság röviden hangsúlyozza, az olyan személynek, akinek a holland hatóságok az erre irányuló kérelem benyújtását megelőző több mint négy hónapra visszamenőleges hatállyal nyugdíjat fizetnek ki, továbbra is lehetetlen az – különösen abban az esetben, amikor addig egy másik tagállam terhére részült egészségügyi ellátásban –, hogy Hollandiában olyan egészségbiztosításban részesüljön, amelynek a visszamenőleges hatálya egyenértékű több mint négy hónappal.

54. Ezért E. Fischer-Lintjens esetében, ha 2007. november 8-án – amely az SVB által hozott, E. Fischer-Lintjens nyugdíjra való jogosultságát Hollandiában 2006. május 1-jére visszamenőleges hatállyal megállapító határozat elfogadásának időpontja – tájékoztatta volna az illetékes hatóságokat, a Zvw 5. cikkének (5) bekezdése értelmében – amely legfeljebb négy hónapra korlátozza az egészségbiztosítás visszamenőleges hatályát – legkorábban csak 2007 júliusától lehetett volna az egészségbiztosításnál biztosított.

13 — Lásd: Delft és társai ítélet (C-345/09, EU:C:2010:610, 62. pont).

55. Márpedig függetlenül az E. Fischer-Lintjens által közölt információk esetleges elkésett jellegétől – amely kérdést később fogok tárgyalni – az a tény, hogy az olyan belföldi, aki a Holland Királyság által fizetett nyugdíj jogosultja, és akinek az együttesen értelmezett 1408/71 rendelet 27. cikkének, valamint VI. melléklete R. szakasza 1. pontja a) pontja i) alpontjának és b) pontjának értelmében e tagállamban valamely egészségbiztosítási szervnél biztosítottnak kell lennie, az említett tagállam jogszabályi rendelkezései által felállított korlátok miatt nem tud teljes mértékben eleget tenni e kötelezettségnek, véleményem szerint sérti az 1408/71 rendelet által létrehozott rendszer, valamint az e rendelet értelmében a biztosítottakra háruló kötelezettségek hatékony érvényesülését.

56. Ahogy arra ugyanis már emlékeztettem, az 1408/71 rendelet által létrehozott kollíziós rendszer alkalmazása csupán az érintett objektív helyzetétől függ. Mivel e kollíziós szabályok mind a tagállamokra, mind az érintett személyekre nézve kötelezők, az előbbiek következésképpen nem foszthatják meg utóbbiakat az e rendelet alapján rájuk háruló kötelezettségek teljes mértékű tiszteletben tartásától. A jelen esetben a Holland Királyság véleményem szerint nem foszthat meg valamely belföldit az egészségbiztosítás azon időpontban történő megkötésére irányuló kötelezettség teljesítésének a lehetőségétől, hogy e tagállam válik illetékessé a nyugdíj e biztosított javára történő nyújtására, a részére megítélt társadalombiztosítási ellátások megtérítésére, valamint a társadalombiztosítási járulékok említett biztosítottól való beszedésére.

57. Ha a tagállamok ilyen mozgástérrel rendelkeznének, ebből az következne, hogy az 1408/71 rendelet hatálya alá tartozó személyeket a rájuk alkalmazandó jogszabályok hiányában megfosztanák a védelemtől a szociális biztonság területén.[14] E. Fischer-Lintjens helyzete tökéletesen szemlélteti ezt a kockázatot, mivel az az egészségbiztosítás, amelyben az illetékes német intézmények terhére részesült, 2006. május 1-jére visszamenőleges hatállyal felfüggesztésre került, miközben a lehető legjobb esetben is csak 2007 júliusától köthetett volna egészségbiztosítást Hollandiában, pedig ez utóbbi tagállam vált illetékessé arra, hogy nyugdíjat fizessen neki, valamint hogy ezzel összefüggésben az 1408/71 rendelet alapján 2006. május 1-jétől társadalombiztosítási ellátásokat nyújtson neki.

58. Az alapügyhöz hasonló összefüggésben egyáltalán nem tűnik számomra relevánsnak a holland kormányhoz hasonlóan azt támogatni, hogy az egészségbiztosításnak legfeljebb négy hónapra korlátozott visszamenőleges hatályát a rendszer által végrehajtott szolidaritás elvének a biztosítására, valamint a visszaélések megelőzésére vonatkozó szükségesség igazolja.

59. Amennyiben ugyanis az ilyen biztosítás kötelező, visszamenőleges hatálya maguknak a holland jogszabályoknak az értelmében elviekben elfogadott, valamint az alapügy egyetlen információja sem sugallja azt, hogy E. Fischer-Lintjensnek szándékában állt az uniós jogi rendelkezésekkel való visszaélés,[15] a Holland Királyság nem foszthatja meg az 1408/71 rendelet hatálya alá tartozó személyeket attól a lehetőségtől, hogy teljesítsék az e jogi aktus értelmében rájuk háruló kötelezettségeket azért, hogy teljes mértékben részesülhessenek az e rendelet által részükre biztosított jogokban, tehát a jelen esetben az egészségbiztosításban való részesülés jogában attól az időponttól, hogy e tagállam 2006. május 1-jére visszamenőleges hatállyal illetékessé vált az E. Fischer-Lintjensnek járó nyugdíj nyújtására, valamint a társadalombiztosítási ellátások részére történő kifizetésére.[16]

14 — Lásd analógia útján többek között: Kuusijärvi-ítélet (C-275/96, EU:C:1998:279, 28. pont).

15 — Különösen az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy E. Fisher-Lintjens helyzetének visszamenőleges hatályú változásáig továbbra is fizette a társadalombiztosítási járulékokat a DAK-nál, amely a Németországi Szövetségi Köztársaság illetékes intézménye.

16 — A holland kormány által felhozott azon további érv, amely szerint a magán-biztosítótársaságoknál megkötött szerződések a kockázatok egyedi mérlegelésén alapulnak, tehát azok négy hónapnál tovább nem járhatnak visszamenőleges hatállyal, óvatosságra int. Egyrészt ugyanis amennyiben a visszamenőleges hatály elviekben elfogadott, a kockázat már egy nagyon viszonylagos kritériumnak minősül. Másrészt ahogy azt a Delft és társai ítéletre vonatkozó indítványa (C-345/09, EU:C:2010:438) 22. lábjegyzetében Jääskinen főtanácsnok pontosította, a holland kötelező biztosítási rendszer olyan rendszer, amely kötelezi az egyéneket, hogy bizonyos károk esetére biztosítsák magukat, és a magánbiztosítókat arra, hogy általánosított szerződéseket készítsenek, amelyek lefedik az alapellátásokat a kockázatok egyedi mérlegelése nélkül.

60. Az ilyen megközelítésnek nem mondanak ellent a Bíróság által a Delft és társai ítélet (C-345/09, EU:C:2010:610) 76. pontjában figyelembe vett azon értékelések, amelyek szerint a szociális biztonsági nemzeti rendszerben (szintén a holland rendszerről volt szó) megmutatkozó szolidaritást kötelező jelleggel kell biztosítani a rendszerhez tartozó összes biztosítottra nézve, függetlenül attól, hogy személyes jellemzőiktől függően egyénileg milyen magatartást tanúsíthatnak.

61. Egyrészt ugyanis e megfontolások a társadalombiztosítási járulékok levonásainak a biztosítottak által azon tagállam illetékes intézményei javára történő megfizetéséhez kapcsolódnak, amelynek a szabályozása megalapozza a szociális ellátásokra való jogosultság fennállását, ez a kötelezettség a jelen esetben nem került megkérdőjelezésre attól az időponttól, hogy a Holland Királyság a nyugdíj folyósítójává vált, valamint illetékes lett arra, hogy a társadalombiztosítási ellátásokat olyan biztosított javára nyújtsa, mint E. Fischer-Lintjens. Másrészt a Bíróság által az említett van Delft és társai ítéletben tett értékelések célja az arra való emlékeztetés volt, hogy az 1408/71 rendelet 28. és 28a. cikke által előírt kollíziós szabályok a biztosítottra nézve kötelezők, valamint hogy utóbbiak tehát nem vonhatják ki magukat a társadalombiztosítási járulékok levonásainak a megfizetése alól, amelyeket a nyugdíjat folyósító és az e biztosítottak javára természetbeni ellátások fizetésére köteles tagállam jogszabályai írnak elő. Márpedig véleményem szerint pontosan az 1408/71 rendelet 27. cikkében, valamint VI. melléklete R. szakasza 1. pontja a) pontjának i) alpontjában és b) pontjában előírt kollíziós szabályból eredő objektív helyzet kötelezi a tagállamot – amely elismeri az egészségbiztosítással kapcsolatos magánjogi szerződések visszamenőleges hatályának elvét – arra, hogy e szerződéseket visszamenőleges hatállyal lássa el úgy, hogy pontosan ezt az objektív helyzetet tükrözze, valamint arra, hogy lehetővé tegye a biztosítottaknak az ilyen helyzetből eredő jogaik teljes mértékben történő gyakorlását.

62. Ami E. Fischer-Lintjens egészségbiztosításának a 2007 novembere és 2010. július 1-je közötti megszakadását illeti, a Bizottság magyarázatának a megalapozottságáról sem vagyok meggyőződve, amely, miközben emlékeztet az 1408/71 rendelet 84a. cikkének (1) bekezdéséből eredő, a rendelet hatálya alá tartozó személyekre háruló információs kötelezettségekre, úgy véli, hogy E. Fischer-Lintjens nem tett eleget ezeknek, aminek ahhoz kellene vezetnie, hogy E. Fischer-Lintjensnek e kötelezettségszegés következményeinek a teljességét viselnie kell.

63. Ahogy azt ugyanis a Bizottság elismeri, az 1408/71 rendelet 84a. cikkének (1) bekezdése a tagállamok illetékes intézményeinek is szól, amelyeknek a megfelelő ügyintézés elve alapján ésszerű időn belül kell válaszolniuk minden kérdésre, és „ezzel összefüggésben az érintett személyeket ellátják a[z] [1408/71] rendelet által biztosított jogaik gyakorlásához szükséges bármely információval”.

64. A jelen esetben e kötelezettséget véleményem szerint Hollandiában az egészségbiztosítás kötelező rendszere sajátosságainak az összefüggésében kell értékelni, amely *ipso iure* nem írja elő az állami biztosítási rendszer hatálya alá tartozó egészségbiztosítást, hanem arra kötelezi az érintett személyeket, hogy tegyenek lépéseket az ilyen biztosítás valamely magán-biztosítótársaságnál való megkötése érdekében.

65. Márpedig ilyen összefüggésben úgy vélem, hogy a holland illetékes intézmények – a jelen esetben az SVB – feladata, hogy az 1408/71 rendelet 84a. cikke (1) bekezdésének megfelelően – E. Fischer-Lintjensnek Hollandiában a nyugdíjban való részesülés iránti kérelmére válaszul adott 2007. november 8-i határozat közlése alkalmával – megadja E. Fischer-Lintjens részére az annak megértését lehetővé tevő kellő információkat, hogy valamely magán-biztosítótársaságnál egészségbiztosítást kell kötnie ahhoz, hogy teljes mértékben élvezhesse az 1408/71 rendelet által őt megillető jogokat. Noha nem úgy tűnik, hogy ez az eset állt fenn, a kérdést előterjesztő bíróság feladata ennek a vizsgálata.

66. Ha az illetékes intézmények teljesítették volna ezen egyszerű kötelezettséget – és függetlenül az egészségbiztosítás visszamenőleges hatályával kapcsolatban már megvizsgált jogszabályi korlátozásoktól –, nagyon valószínű, hogy E. Fischer-Lintjens azonnal megtette volna a szükséges lépéseket az ilyen biztosítás megkötése érdekében, anélkül következésképpen, hogy egészségbiztosításának a 2007 novemberétől kezdődő időszakra vonatkozó megszakadása érintette volna.

67. E fejtegetésekre tekintettel úgy vélem, hogy az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdésre azt a választ kell adni, hogy annak a tagállamnak, amely az 1408/71 rendelet 27. cikkének, valamint a VI. melléklete R. szakasza 1. pontja a) pontja i) alpontjának és b) pontjának hatálya alá tartozó biztosítottnak visszamenőleges hatállyal létrejövő nyugdíjat biztosít, lehetővé kell tennie az említett biztosítottnak egy ugyanolyan visszamenőleges hatályú kötelező egészségbiztosítás megkötését úgy, hogy az 1408/71 rendelet e rendelkezéseinek alkalmazásából eredő objektív helyzet tükröződjön.

III – Végkövetkeztetések

68. A fenti megfontolások összességére tekintettel azt javaslom, hogy a Bíróság a Centrale Raad van Beroep által előzetes döntéshozatal céljából előterjesztett kérdéseket az alábbiak szerint válaszolja meg:

1. A szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra, önálló vállalkozókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló, 1971. június 14-i 1408/71/EGK tanácsi rendelet 27. cikkét úgy kell értelmezni, hogy a „folyósítandó” kifejezés magában foglalja azt az időszakot, amely alatt az érintett nyugdíjra vagy járadékra való jogosultsággal rendelkezik – függetlenül attól, hogy e jogot formálisan mikor állapították meg –, amennyiben e nyugdíjat vagy járadékot az említett időszakra ténylegesen kifizették, beleértve azt is, amikor arra visszamenőleges hatállyal került sor.

2. Annak a tagállamnak, amely a 1408/71 rendelet 27. cikkének, valamint VI. melléklete R. szakasza 1. pontja a) pontja i) alpontjának és b) pontjának hatálya alá tartozó biztosítottnak visszamenőleges hatállyal létrejövő nyugdíjat biztosít, lehetővé kell tennie az említett biztosítottnak egy ugyanolyan visszamenőleges hatályú egészségbiztosítás megkötését úgy, hogy az említett 1408/71 rendelet e rendelkezéseinek alkalmazásából eredő objektív helyzet tükröződjön.